

D • N

25/8 1951

Affären Vendel och utrikesledningen

För en månad sedan meddelade Dagens Nyheter att legationsrådet Vendel, vid denna tid konsul i Stettin, den 6 april 1940 i en rapport till Berlinbeskickningen lämnat uppgifter som tydde på att en invasion i Norge var omedelbart förestående; denna rapport hade emellertid förkommit på beskickningen i Berlin och alltså aldrig delgivits det svenska utrikesdepartementet. I en av utrikesdepartementet någon tid senare utfärdad kommuniké uppgavs att de vid Berlinbeskickningen vid denna tid verksamma högre tjänstemännen icke kunde erinra sig denna episod. Genom den redogörelse som hr Vendel nu givit i Dagens Nyheter (den 22 augusti) kan det anses säkraställt att en sådan rapport verkligen avgivits. Redan 1942 hade hr Vendel muntligen och 1945 skriftligen lämnat meddelande till utrikesdepartementet om den förkomna rapporten, och det måste anses stå utom varje tvivel att hans uppgifter vid dessa tidpunkter icke kunde grunda sig på ett minnesfel. Även andra av hr Vendel lämnade upplysningar ställer förhållandena vid denna tid i en regndömlig beläggning; det var för honom tydligt att en läcka fanns vid Berlinbeskickningen, och han ansåg sig rent av vid ett tillfälle, den 11 november 1943, böra tillstå kabinetssekretären en förtrolig promemoria med hemställan att en avskrift icke finge lämnas till Berlin. Det är förbluffande att varken utrikesdepartementet eller Berlinbeskickningen under dessa tider ansåg sig böra ingripa för att säkerställa sekretessen vid rapporteringen.

Det öppna brev som utrikesministern för några veckor sedan (den 27 juli) publicerade i Dagens Nyheter rörande affären Vendel kommer likaväl som utrikesdepartementets nyss berörda kommuniké i en underlig dager genom hr Vendels senaste inlägg. Hr Vendel slår fast under åberopande av samtal och brevväxling att utrikesministern på punkt efter punkt lämnat oriktiga uppgifter. Hr Vendel har i själva verket avskedats under hänvisning bl. a. till det

redogörelsens publicering meddelades utrikesdepartementet.

Själva frågan om hr Vendels försättande i disponibilitet be- höver i detta sammanhang icke diskuteras. Det väsentliga är att ärendet handlagts på ett sätt som blamerar utrikesledningen och ur hr Vendels synpunkt måste te sig upprörande. En beskickningschef hemkallas under förespegling om att han skall fortsätta sitt arbete inom utrikesdepartementet; när han kommer hem visar det sig att man inte tänkt på något dylikt arbete. Utrikesministern för- bär som motiv för avskedandet två uppenbart ohållbara skäl: hr Vendels eget förslag om in- dragning av Havannaposten och hans tre år tidigare gjorda med- delanden till vissa tidningar. Då utrikesministern kritiserar för sitt handlingssätt kom- mer han med en rad falska uppgifter till pressen och för- olämplar ytterligare den avske- dade genom det kränkande på- ståendet att denne skulle ha va- rit mera angelägen om att rap- portera till pressen än till ut- rikesdepartementet. Alldeles oberoende av inställningen till hr Undéns politik och hans ti- digare påtalade rent tekniska blamager borde man kunna va- ra överens om att detta upp- trädande mot en avskedad äm- betsman vittnar inte bara om dåligt handlag, utan om bristan- de känsla för sanningen och en

här